ބިސްމިﷲ الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ސަބަބާއި ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-B12/49
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތް: ސަފުރާން އަޙްމަދު ޒާހިރު، ހަވާ / ނ.މަނަދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޚާޞް އަމުރު

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު ޙަސަން ޝަފީޤު

- ނިމުނު ތާރީޚް: 28 ޝަޢުބާން 1443 / 29 މާޗް 2022

- ޤަޟިއްޔާ ނިންމުނު ތާރީޚް: 17 ޝައްވާލް 1443 / 18 މޭ 2022

- އިސްތިޢުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ:
- ނަންބަރު: 145-J/MA/2022/838
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 11 މޭ 2022
- ނިންމުނު ތާރީޚް: 11 މޭ 2022

[illegible] – ކޯޓު އަމުރު - [illegible]

- ފަރިޔާދު [illegible] [illegible] [illegible]: މި [illegible] ފަރިޔާދު [illegible] [illegible] [illegible].

މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު

1- މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/838 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން [illegible] [illegible] އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރައްވަމުން އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން [illegible] ހައިކޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible]. މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]، ސަފުވާން އަހްމަދު ޠާހިރު[1] އެވެ.

މައްސަލައިގެ ފަސްމަންޒަރު:

2- [illegible] / [illegible]، ސަފުވާން އަހްމަދު ޠާހިރު، އިތުރު [illegible] [illegible] [illegible] ސަފުވާން އަހްމަދު ޠާހިރު [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]، [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަފުވާން އަހްމަދު ޠާހިރު އެ މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓު އަމުރުގެ[2] [illegible] 10 އޮގަސްޓް 2022 ގައި ސަފުވާން އަހްމަދު ޠާހިރު ހައްޔަރުކުރެވިއްޖެއެވެ.[3]

3- ސަފުވާން އަހްމަދު ޠާހިރު ހައްޔަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަފުވާން އަހްމަދު ޠާހިރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible]

---

[1] A270518

[2] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2022/123 ކޯޓު އަމުރު

[3] ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހުށަހެޅުމުގެ ނަންބަރު TD141644 ހައްޔަރުކުރުމަށް އެދޭ [illegible] ފޯމު.

ބަހައްޓައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު، ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ދިވެހި ފުލުހުންގެ ފަރާތުން 11 އޭޕްރީލް 2022 ގައި ހުށަހެޅުމުން ސަފްވާން އަޙްމަދު ޠާހިރު 11 އޭޕްރީލް 2022 އިން ފެށިގެން 16 އޭޕްރީލް 2022 ގެ ނިޔަލަށް 05 (ފަހެއް) ދުވަހަށް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އެ ކޯޓުން އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.[4]

4- އެއަށްފަހު، ސަފްވާން އަޙްމަދު ޠާހިރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ތަޙުޤީޤު ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބަހައްޓައި ދިނުމަށް އެދި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ފަރާތުން 16 އޭޕްރީލް 2022 ގައި ހުށަހެޅުމާއި ގުޅިގެން 16 އޭޕްރީލް 2022 އިން ފެށިގެން 26 އޭޕްރީލް 2022 ގެ ނިޔަލަށް 10 (ދިހައެއް) ދުވަހަށް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.[5]

5- ބުނެވިދިޔަ މުއްދަތު ހަމަވުމާއި، މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި ސަފްވާން އަޙްމަދު ޠާހިރު ތަޙުޤީޤު ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބަހައްޓައި ދިނުމަށް އެދި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް 25 އޭޕްރީލް 2022 ވަނަ ދުވަހު ހުށަހެޅުމުން، 26 އޭޕްރީލް 2022 އިން ފެށިގެން 11 މޭ 2022 ގެ ނިޔަލަށް 15 (ފަނަރަ) ދުވަހަށް ކަސްޓޯޑީއަލް [illegible] ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.[6]

6- އެ މުއްދަތު ހަމަވުމާ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި ސަފްވާން އަޙްމަދު ޠާހިރު ތަޙުޤީޤު ނިމެންދެން ބަންދު ކުރުމަށް އެދި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ފަރާތުން 11 މޭ 2022 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ސަފްވާން އަޙްމަދު ޠާހިރު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އެ ކޯޓުން އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.[7]

---

[4] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/593 ކޯޓު އަމުރު

[5] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/630 ކޯޓު އަމުރު

[6] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/724 ކޯޓު އަމުރު

[7] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/838 ކޯޓު އަމުރު

7- ސަފުރާން އަޙްމަދު ޒާހިރު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރުކުރި ސަބަބުތަކަށް އެއަމުރުގައި[8] ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

> "[illegible] 30 [illegible]."

8- ސަފުރާން އަޙްމަދު ޒާހިރު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ނިންމައި، ޝަރީޢަތުގެ ކޯޓުން ނެރުނު އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/838 ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވާ [illegible] [illegible] ބަލާފައިވަނީ އެ މައްސަލައެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނިންމުން:

9- ޝަރީޢަތުގެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/838 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރެފައިވަނީ [illegible] އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 01 (އެކެއް) ނުކުތާ ފާހަގަކޮށް [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ފާހަގަ ކުރައްވާފައެވެ. އެގޮތުން ހުށަހެޅި؛

9.1 **ނުކުތާ އެކެއް؛** ޝަރީޢަތުގެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/838 (11 މެއި 2022) ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނީ

---

[8] ޝަރީޢަތުގެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/838 ކޯޓު އަމުރު

ނަންބަރު 12/2016 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާއާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021-SC-REG-01 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު) ގެ 13 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބެލެ ހުރުމަކީ ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

10- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/838 (11 މެއި 2022) ގެ އަމުރު ބާތިލްކޮށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށް އެދިލައްވައެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ބަހުސް:

11- އިސްތިއުނާފުގެ ބަޔާނުގައި ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން އެންމެ ފަހުން މުއްދަތު މަޖިލިސަށް ހާޒިރުކުރި ދުވަހު މި މައްސަލައިގެ ކުރީ ޤާޟީގެ ގޮތުގައި ބައިންވެވަޑައިގެން ޖެހުމަ ފަސްކޮށްފައި ކަމަށެވެ. އެގޮތުން ފަރާތަކާ ކަމަކާ ފަރަގަކުރަނިވި ދަސްބޮޅުތަކަށް ބަލާފައި ދިފާޢީ ފަރާތުގެ ޒުވާބުތައް ރިޢާޔަތްކޮށް ހައްދާ އަރާ އިސްތިއުނާފު ދަށުކޯޓަށް ދައްކާ ފަރާތް ގެނައުމަށް ކަމަކާ ބަހުސްކޮށްފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް އަޑުއަހަން ތާރީޚެއް ކަނޑައެޅުން، އެޑްނިޔަ މަޝްވަރާ މުޤައްރިރު މުޙާސަބާގެ ނުކުތާގައި އެކަށީގެންވާ ހަރަކާތެއް ކުރެއް ކަމަކާއި، އަދި ސަބަބު ކޯޓުތަކުގެ ދޭތެރޭ އޭ އެކަށީގެންވާ މުޅި ކަމެއް މި ތާރީޚް ނިމުނީ ކުރީގެ ޤާނޫނީ ކަށަވަރުކަމަށް ކަމަށެވެ. އިސްތިއުނާފު ބަޔާނާ ފަރާތް އޭ ގޮތުން ބުނެފައި ދިރާސާ އެކުލަވާ ކަމާއި ގުޅިގެން މުރާޖަޢާ ކުރިއަށްދާ ކޮންމެ ދުވަހަކަށް ކަމަކަށް ކަމަކާއި، އެގޮތަށް އިސްތިއުނާފު ބަޔާނާއި ފަރާތް ކޮށްދީފައި ވަރަށް ގޮތް އެހީ ގޮތް ކަމަށެވެ. އެގޮތުން އޭ ދުވަހު ފޯރުން ގޮތް ފަރާތަށް ހަމައެކަނި ބަލާ އެނގުމަށް ހުރި ގޮތްތަކުގެ އެހެންނަމަ ހުރިހާ ދުވަހު އެހެންނަމަ ހުރިހާ ބަލައި ނުވަތަ ފަރާތެއްގެ ސަމާލުކަން ލިބެންޖެހޭ ޝަރުޢީ ސިފަތަކާއި ހުރިހާ ނުކުތާއެއް ކަމަށެވެ. އެގޮތުން އެކަމުން ދުވަސްކޮށް

ދަސްތޫރާ އެއްގޮތް ނުވަތަ ދަސްތޫރާއާ ޚިލާފު ކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ އެއްވެސް ގޮތެއް ނެތް ކަމަށެވެ. އެދުވަހު ސީދާ ދީފައި ލިޔުން ފުލުހުންގެ ބަޔާނުން ފެނުނު ކަމާއި، އެކަން ކަމަށް އެވަނީ ބުނެފައިވާ ކަމަށް ސިފަކޮށް އެކަމުގެ ތަފްސީލުތަކާ އަޅައިނުބަލާ ކަމަށެވެ.

12- އިސްތިއުނާފު ހައްޤުވާ ފަރާތުގެ ހަރަކާތުން މި މައްސަލާއާ ގުޅުންހުރި އެއްވެސް ހެއްކެއް ހުށަހަޅާފައިނުވާ ކަމާއި، މި މައްސަލައިގެ ސީން އިން ހައިކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވަނީ 4 ޖުލައި ކަމަށްވާއިރު އޭގެ ފަހުން އަކަށް މުއްދަތު މަޖިލީހަށް ނުގެނެސް ދެކެވުނުތަކަށް ކަމަށެވެ. އަދި ފަރާތުގެ އެދުމުގައި އޮތް ޖުލައި ކަމަށް އެފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާ ކަމަށެވެ. އިސްތިއުނާފު ހައްޤުވާ ފަރާތް ފިޔަވާ ދުން މިދެ ފަރާތްތަކުގެ ވިސްނުންތަކެއް ފިޔަވައިގެން މަސްލަހަތުތަކާއި ޒާތީ ކުރުމުން ބޭނުންކުރާ ފިޔަވަޅުތައް އޮތް ކަމަށެވެ. ނަމަވެސް އިސްތިއުނާފު ހައްޤުވާ ފަރާތުގެ ވިސްނުންތަކެއް ފިޔަވައި އަމާޒުވާ ކުރިމަތިލާ ދަރަޖަ ކަމަށް ދަށުކޯޓުން އަމަލުކޮށް ނިންމާފައިވާ ކަމަށެވެ.

13- ދެން ފާހަގަކުރަން ބޭނުންވާ ނުކުތާއަކީ އެކަން މައްސަލައާ ދިމާލުން ދައުލަތުން މި މައްސަލައިގައި އެދިފައިވަނީ ދަށު ކޯޓުގެ އަމުރު ބާތިލްކޮށް ދިނުމަށް އެކަނި ކަމަށެވެ. މިބާވަތުގެ ވަރަށް ގިނަ މައްސަލަތަކެއް ސުޕްރީމް ކޯޓުންނާއި ހައިކޯޓުން ނިންމާފައިވާކަން ދައުލަތުން ބުނެފައިވާތީ އެއިން ކޮންމެ މައްސަލައެއްގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ހާލު ދެކޭ ވަކިވަކިން ވަޒަންކޮށް ދިރާސާކޮށް ކުރަންވާނެކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ދެކޭ ކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފު ހައްޤުވާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

14- މި މައްސަލައިގައި ދެފަރާތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކާއި ދަށުކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/838 އަމުރު އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ސައްޙަ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށް އެދިފައިވާ ކަމެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް:

15- މިމައްސަލައާއި ގުޅިގެން ދެފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކާއި ހުށަހެޅުނު ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ.

16- ކްރިމިނަލް ކޯޓުން، ސަރުކާރުން އަޙްމަދު [illegible] ބަންދުން ދޫކޮށްލަން ނެރުނު އަމުރު ފިޔަވައި ދެން އެކޯޓުން ނެރެފައިވާ އަމުރުތަކުގައި، މީނާ ހައްޔަރުކޮށްފައިވަނީ، [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. މީނާގެ ހައްޔަރު ބަންދުގެ [illegible] ގިނަ އަދަދަކަށް [illegible] ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ. މީނާ [illegible] ހުރިކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮށްފައިވެއެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮށްފައިވެއެވެ.[9] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮށްފައިވެއެވެ.[10] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮށްފައިވެއެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2033-31 [illegible] [illegible] [illegible] 1818 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[11]

17- ސަރުކާރުން އަޙްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[12] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[9] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:145-J/MA/2022/593 (2022-04-11) "[illegible] އަމުރު".

[10] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:145-J/MA/2022/630 (2022-04-16) "[illegible] އަމުރު".

[11] [illegible] ނަންބަރު:L6/DR/2022/732 ([illegible] ނަންބަރު:LC2022/03655).

[12] LC2018/00973 (21 ޖެނުއަރީ 2018) [illegible] LC2019/12816 (10 [illegible] 2019) [illegible] LC2020/11015 (15 [illegible] 2020) [illegible] LC2020/11502 (28 [illegible] 2020) [illegible] 01 [illegible] 2021 [illegible] LC2021/02060 (17 [illegible] 2021) [illegible] LC2021/04709 (24 [illegible] 31 މާރިޗު 2021 [illegible]

ގެންގުޅެ ވިޔަފާރި ކުރުމާއި ގުޅިގެންވާ ތުހުމަތުތަކުގެ ނަތީޖާއެވެ. އަދި މާއްދާ ބަޔާންކޮށް ދިމާވާ ތުހުމަތު ކުރުވާފައިވާ ކުރުގެ އަދާކުރި މުއްދަތު އެއްގޮތްކަމަށް، މާލީ ގެއްލުމާއި އިތުރުކުރާކަމާއި ގުޅިގެން، މަސްއޫލިއްޔަތު ބޭނުންކަން ގެންގުޅެ އެކަށީގެން ވިޔަފާރި ކުރާކަމަށް މިގެ ކުރިންވެސް ތުހުމަތު ކުރުވ ހައްޤުދާރުން ބަދަލުކުރުމަށްވާކަން މިދާއިރާތަކުން ދައްކާފައެވެ.

18- މިމައްސަލައިގައި، ދިފާޢުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކުރީގެ އެއްބަސްވުމަކީ، ސަރުކާރާ އަންގަދު ޖާރީ ކުރުމުން ކުރިއިރު އޭނާ ހުރިކަމަށްވާ އޭނާ ދިރިއުޅޭ ބޭނުން ނުވަތަ ނުހުރި ކަނޑައެޅުން ވިޔަފާރި ނުކުތް. އޭނާގެ، ގެއްލުމައި ނުވަތަ ބޭނުމެއްގައި ދިރިއުޅޭ ހަމަ ކޮންމެ މީހަކު، އެއްބަސްވުމެއް ވިޔަފާރި، އެކަކަށްވުރެން އެބޭނުމައި ދިރިއުޅޭ މިފަދަ ކަމަކާމެދު މުސްތަޤިއްލު ކަމެކެވެ. ކުރިއާއި ގުޅިގެން "ދިރިއުޅޭ ބޭނުން" މާނަ ކުރުމުގައި ކޮންމެ މިފަދަ ދިރިއުޅޭ ބޭނުމަށް އެބޭނުން ވުން ދާއިމުކަމަކަށް މަސްއޫލިއްޔަތުއްޖެހޭ ގޮތުގެ ދެނެގަނެވޭއެވެ.[13] ވީމާ މިއީ ބަންދުކުރު ގޮތް ނިންމުމުގެ މިމައްސަލައިގައި ކުރުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާއި ކުރިމަތިން ތުހުމަތުކުރުވާ ކާރިޘާ ގުޅުމެއް އެބޭނުން ކަމަށްދާކަމެއް ނުކުތާ. ދިފާޢުން ހުށަހެޅި އެއްބަސްވުމުން މަޢުލޫމާތު ބަދަލުވުން، އެހެނިހެން ބޭނުން، އޭނާ ކުއްލި ހަމަ ގޮތެއްގައި އެބޭނުމަކަށް މިފަދަގޮތުގެ ކަމެއް ނުހިނގާނެ ކަމެވެ.[14] ވީމާ، މިއެއްބަސްވުމުގައިވާ މިބާ ބަދަލުކުރި ސަރުކާރުން އަނބުރާ ޖާރީކުރުމާ ދޫކޮށް މިބާ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ހުއްދަކުރެވެ.

އޮކްޓޫބަރު 2021) ގައި ކޮމްޕެނީތަކުގެ ބަދަލުކުރިގެން ހުށަހެޅި ތަރުތީބު ކުރެވުނު ތެރޭ ނަންބަރު މައްސަލަ: LC2021/07883 (24 ޖޫން 2021) ކޮމްޕެނީތަކުގެ ގޮތުގެ އެކަށީގެ ބަދަލުހުށަހެޅި ތަރުތީބު ކުރެވުނު މައްސަލަ: މިގެ އިންތިޒާމު ދިރުން ހުށަހެޅި މިދު މައްސަލަތަކުގައި ގެގެ ޖޫލައި 11 އޮކްޓޫބަރު 2022 ގައި، މާލޭގެ ގެއްލުމައި ކޮމްޕެނީތަކުގެ ގެންގުޅެ ބަދަލުކުރި އަދި އެކަށީގެ ވިޔަފާރި ކުރިކަމަށް ތަރުތީބު ކުރެވުނު މައްސަލަ: މިގެ އިތުރުން، މާލޭގައި ގެ މައްސަލައިގައި ގާނޫނު ހިންގުމުގެ އެހެން މައްސަލައެއްގައި (ކޮމް ދުސްތޫރު ޤާނޫނީ ގާއިދާއެއް ގެންގުޅުން ކަމުގެ) ތަރުތީބުކުރި ބަޔާންކުރި ކުރިއަށް ހިންގާފައެވެ.

[13] ކޮންޓްރެކްޓްތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 147 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ތެރޭގައި ބަދަލުގައި މުސްތަޤިއްލުކުރި ބަލާފައިވާ "ކޮމްޕެނީތަކުގެ ގެއްލުމައި ނުވަތަ ބޭނުމެއްގައި ހުރިކަމަށް..." ކޮންމެ ކުރާފަދަ ފުރަތަ ބަޔަކު ކުރުމުގައި އޮތްގޮތަށް ނުވަތަ ބޭނުމެއް ކުރަނިކޮށް ތަރުތީބު ހުރިކަމަށް ދިރިއުޅުން ކަމަކީ ގެ ނުވަތަ ބޭނުމެއްކޮށް ނުވަތަ އޭނާ ދިރިއުޅޭ ބޭނުން ކުރި ބޭނުމެއް ކަމަށް ބަޔާންކޮށް ނުވާނެއެވެ (ޤާނޫނުގެ ސުރުޚީ ނަންބަރަށް ބަލާލާފައި އެބައި އެންމެ ގާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.)

[14] އެއްބަސްވުމުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ 11.2 " މި އެއްބަސްވުމުގެ ބައިން ކުއްލިގެން ހުއްދަވާ ބައިގައި އިސްތިސްނާ ދިރިއުޅެންޖެހޭ ހުރިހާ ކޮންމެ ވަރަކަށް އެއްބަސްވުމުގެ ކުއްލި ބަދަލު ކުރެވިދާނެ ކުރުމުގެ ހުއްދަ ކޮށްދީފައި ވާކަމުގައި އެއްބަސްވެއެވެ. އަދި އެކަމަށް އަދަބުގެ ކުއްލި ހުއްދަ ބައިގައި އިސްލާމްދީނާއި ޚިލާފު ނުވާ ގޮތުގެ މަތިން ހުއްދަވާނެ ކަމަށް އެއްބަސްވެއެވެ."

19- މިމައްސަލައިގައި ހިމެނޭ މަސްތުވާތަކެތި ވަނީ [illegible] ގެންގޮސް، ޓެސްޓްކޮށް، އެތަކެތީގެ [illegible] ސަރުކާރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުލުހުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، ސަރުކާރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތީގެ [illegible] [illegible] [illegible].[15] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ސަރުކާރުން [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތީގެ

---

[15] ސަރުކާރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

01 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި. ([illegible] [illegible] [illegible])
05 [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެއް ([illegible] [illegible] [illegible])
08 މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި [illegible] [illegible].([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
08 މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި [illegible] [illegible].([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
02 [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެއް.([illegible] [illegible] [illegible])
04 [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible] [illegible]) މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި.([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
01 [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި.([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
10 [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]).
02 [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]).
01 [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. [illegible] [illegible]. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
02 [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
10 [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
01 [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި.([illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
11 [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible]). މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި.([illegible] [illegible])
72 [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
12 [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި.([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
01 [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި.([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
01 [illegible] [illegible] [illegible]. މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible]).
48 [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި.([illegible] [illegible] [illegible] 4 [illegible] [illegible])
04 [illegible] [illegible]. މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]).
04 [illegible] [illegible]. މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]).
01 [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]. މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
05 [illegible] [illegible]. މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
07 [illegible] [illegible]. މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
04 [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
01 [illegible] [illegible]. މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
13 [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
06 [illegible] [illegible] [illegible]. މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
01 [illegible] [illegible] [illegible]. މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
03 [illegible] [illegible]. މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])

ވިޔަފާރި ވަކި ތަނެއްގައި ކުރާ ކަމަށެވެ. ފުލުހުން ގޭސް އެތަން ނުވަތަ އެގެ ބަލާ ފާސްކުރިއިރު، ސަރުކާރުން އަސްލަމު ޒާހިރު އެގޭގައި އެބަހުރެއެވެ. އޭނާ ހުރީ މަސްތުވާތަކެތީގެ "ކާރުޓާން"އެއް ވަރަ ތަކެއްގެ ތޭބީގައިކަން ހުރިކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަލާލެވޭ ފެނިގެން އައެވެ. ފުލުހުންގެ އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކުރި ކަންކަން ދިމާވެއެވެ.

20- މީގެ އިތުރުން، ފުލުހުން އެޅޭގެ ސާޗްނިގެ ބަލާ ފަހަރު، ހުރި ހުދުވެރި ހުސްކޮށް، ހުރަހަކަށް ހިފެހެއްޓުނު ކަންކަން އަޅުއްވެ. ނަމަވެސް ކޮޅުމަތި ދުވަސް ވަރަކަށް ހިފެހެއްޓުމުން، ކަޓިޔާލި ވަކި ބޭނުން ކުރެވެން ބަޔާންކުރަނީ ހަމައެކަނި ބަޔާންކުރުމުން އެއްވެ. ވަކިން، ސަރުކާރުން ބަޔާންކުރި ހާކިމް އާދި ދުނިޔޭ ބަޔާން، އަދި ހީވީ ކުރިޔާގައި ހުރި ބަޔާން ގޮތުގައިކަން އެނގޭން ހުއްޓެވެ.

21- ބަޔާންވެދިޔަ ހެކި ފީމޭލްނަމްބަރުގެ އަރިހުގައި، ސަރުކާރުން ބަޔާންކުރި ޤާނޫނުގެ، ކުރިކަން ވަކިކަމަށް ދީފަ ވަޒަންކުރުމުގެ އެގޮތަށް ވަރަށް މިފަދަ ގޮތެއްގައި އެގޮތަށް ވަޒަނަށް ވަގުތީ ފަރާތްތަކުގެ އިތުބާރުހުރި ފުލުހުންނާއި ދިމާވި މިހެނެއް ނުވަތަ މިއީ އިންޓެލިޖެންސްގެ މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅޭ ހާދިސާއެއް އެކަކުގެ ވިޔަފާރި ކުރުމުގެ ގޮތުގައި ކަމަށް ބަލާނެ ތަންތަނުގައިވާ ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމެއް؟ ހުރިހާ ފަރާތްތަކުގެ ހެކިބަސް ގެތެރޭ އޭގެ ގޮތެއް ވަކިން ވަކިވަނީ ހުށަހަޅާ އެއް އެފަރާތަށް ސާބިތުވާ ކަމެއް އިސްކަންދީ ދުވަސްވަރުގެ މަސައްކަތްކުރެވުނެވެ. ކަމަކީ ވަޒަނަށް ދިމާވީ ގޮތެއް ގުޅޭގޮތުން މިފަދަ ކަމެއްގައި ގޮތެއް ވަކިވަނީ ފުލުހުން އެވަނަކަމަށް ވަނަވެސް ވިސްނި ފަރާތް ހުރި ހާލަތެއް ނުވެއެވެ؟ އެއީ އަދިވެސް މިހާރު ކަމެއް އެޅުނު ވަކިވާނުވާ ގޮތެއް ގަބޫލު ކުރާނަމަވެސް ބޭނުން ބަލައި ގެއްލުމެއް އިސްކަން ވަރުގައި ވަޒަނަށް ބަލާއިރު އަސަރުކުރާ ފަރާތްތަކުން ވަކިން މިފަދަ ކަމެއް ގެއްލިގެން ވަކިވާނީ ވަކި އިސްތިސްނާއެއް ނެތް ހަމަ ގޮތުގައި ދީފައިވާ ގޮތަކުންނެވެ. ހަމަހަމަ ކަމާއި ގުޅޭ ވަކިވަކި ކަމެއް ސަރުކާރުން ބަޔާންކުރި ޤާނޫނު ދެ ގުޅުވައިދޭ ހަމަހަމަ ކަމާއި ގުޅޭ ވަކިވަކި އިތުރު އެހެން ހުއްޓާ ބިނާކުރެވިގެން ފާހަގަ ކުރެވޭ ސަބަބަކީ ނުވެއެވެ.

---

01 ދަރަޖަ ފާހަގަ. މަސްތުވާތަކެތި ކަރަށް ވަގުތު ހުރުމު އެއްގޮތް ހުރި. (ސިޓީން ބޭނުމުގައި ހުރި ކަނޑައެޅިފައި ސިޓީ ބަލައިލުމުގައި)

22- މަތީގައިވާ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/838 ކޯޓު އަމުރަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި އެއްގޮތަށް ނެރެފައިވާ އަމުރެއް ކަމަށް [illegible] [illegible]

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީމް: ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ރައުޔުގެ 18 ވަނަ ނަންބަރު އަދި 21 ވަނަ ނަންބަރު ފިޔަވައި ދެން ހުރި ނަންބަރުތަކަށް [illegible] [illegible] ތާއީދުކުރަމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތަށް ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2022/838 ކޯޓު އަމުރު ބާޠިލް [illegible]، މި [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި [illegible] ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކޮށްފިއެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީމް

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު [illegible]